

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13723,Kongres-Opozycji-Antyustrojowej.html>
19.05.2024, 07:00

Kongres Opozycji Antyustrojowej

"Kongres Opozycji Antyustrojowej", spotkanie 25 II 1989 w kościele NMP w Jastrzębiu-Zdroju przedstawiciele ugrupowań opozycyjnych przeciwnych obradom Okrągłego Stołu; inicjatorami byli: Rinaldo Betkiewicz i Jarosław Podworski z PPS-Rewolucja Demokratyczna. Kongres miał doprowadzić do stworzenia „ponadpartyjnego ruchu politycznego, w którym uczestniczą [...] wszyscy ci, dla których wyjście z systemu totalitarnego jest jedyną szansą na godne życie”.

Ok. 120 osobom SB uniemożliwiła udział w Kongresie: rano 25 II 1989 funkcjonariusze SB weszli do Biura KOA w Katowicach i urządzili tam tzw. kocioł; zatrzymano ok. 30 osób; wiele innych zatrzymano na ulicach Katowic, dworcach PKP i PKS; największą blokadę zorganizowano wokół Jastrzębia-Zdroju, z samochodów i autobusów wyciągano ludzi, których nie udało się zatrzymać w Katowicach.

W Kongresie uczestniczyło 58 osób, reprezentujących NZS, KPN, PPS-RD, Solidarność Walcząca, MRKS, Ruch WiP oraz oponentów Lecha Wałęsy z Grupy Roboczej KK „S”. W wydanym Oświadczeniu stwierdzano, że celem KOA jest „zniesienie monopolistycznej władzy PZPR i doprowadzenie do pełnej demokracji politycznej i gospodarczej, do wolnych wyborów”; oceniano, że „kompromisy z komunistami, niezależnie od intencji tych, którzy je zawierają, służą jedynie podtrzymaniu upadającego reżimu”.

21 V 1989 w Collegium Witkowskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się 2. spotkanie KOA, zorganizowane przez działaczy WiP i PPS-RD, na którym wezwano do bojkotu wyborów parlamentarnych 4 VI 1989, skrytykowano politykę L. Wałęsy oraz przyjęto oświadczenie popierające protest chińskich studentów w Pekinie.

Kongres, wbrew intencji organizatorów, nie odegrał roli

platformy integrującej radykalną opozycję, która była zbyt słaba, by przebić się ze swoimi hasłami do szerszego kręgu odbiorców, a jej potencjał był dodatkowo pomniejszany przez brak trwałego porozumienia między poszczególnymi ugrupowaniami (także z powodu dezintegracyjnych działań SB). Skutecznie uniemożliwiło to radykalnej części opozycji wykorzystanie rosnącego w pierwszych mies. 1989 niezadowolenia społecznego.

Antoni Dudek

[Jastrzębie-Zdrój, Region Śląsko-Dąbrowski](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)